

Maakuntahallitus

14.03.2022

AIKA 14.03.2022 Klo 09:00 - 14:48
Tauko klo 11.50-12.20

PAIKKA Etäyhteydellä, Teams-kokous

KÄSITELLYT ASIAT

§	Otsikko	Sivu
56	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
57	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
58	Kainuun edunajaminen	7
59	Kainuun liiton vuoden 2021 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen	9
60	Henkilöstöraportti vuodelta 2021	12
61	Kainuun edunajamisen tavoitteet ja kärkihankkeet	14
62	Maakuntahallituksen varajäsenen valinta Jouni Ruuskasen tilalle	16
63	Kainuun ja valtioneuvoston aluekehittämisen keskustelut	17
64	Itä- ja Pohjois-Suomen Elinkeinot murroksessa (ELMO) -hanke	22
65	Kainuun liiton lausunnot ajalla 15.2. - 7.3.2022	24
66	Pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset	34
67	Viitoskäytävä - Kumppanuudella kehittyvä kasvuvyöhyke -hankkeen esittely	35
68	Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus	37

KOKOUSAIKA 14.03.2022 klo 09:00 - 14:48

OSALLISTUJAT

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Päätöksentekijät	Aavakare Eila	09:00 - 14.48	jäsen, 1. vpj	Etäyhteydellä
	Oikarinen Markku	09:00 - 14.48	jäsen, 2. vpj	Etäyhteydellä
	Heikkinen Salla	09:00 - 14.48	jäsen	Etäyhteydellä
	Huttu-Juntunen Terttu	09:00 - 14.48	jäsen	Etäyhteydellä.
	Kaikkonen Vesa	09:00 - 14:10	jäsen	Etäyhteydellä. Poistui §:n 68 aikana.
	Kemppainen Esa	09:00 - 14.48	jäsen	Etäyhteydellä
	Rautiainen Esko	09:06 - 14.48	jäsen	Etäyhteydellä. Saapui §:n 57 käsittelyn aikana.
	Rimpiläinen Anni	09:00 - 14.48	jäsen	Etäyhteydellä
	Saastamoinen Jyri	09:00 - 14.48	jäsen	Etäyhteydellä
	Tervonen Miariikka	09:00 - 14.48	jäsen	Etäyhteydellä. Poistui klo 12.58 §:n 67 aikana, saapui klo 13.50 §:n 68 aikana.
Poissa	Vilén Seppo	09:00 - 14.48	jäsen	Etäyhteydellä
	Komulainen Jani	09:00 - 14:48	varajäsen	Etäyhteydellä
Poissa	Pääkkönen Kari	puheenjohtaja		
Muut osallistujat	Polvinen Mikko	09:00 - 14.48	mv:n pj	Etäyhteydellä
	Kortelainen Juha	09:00 - 14.48	mv:n 1. vpj	Etäyhteydellä
	Seppänen Juhani	12:22 - 14.48	mv:n 2. vpj	Etäyhteydellä. Saapui §:n 63 käsittelyn alussa.
	Malinen Pentti	09:00 - 14.48	maakuntajohtaja	Etäyhteydellä
	Halonen Paula	09:00 - 14.48	hallintojohtaja / pöytäkirjanpitäjä	Etäyhteydellä
	Ponnikas Jouni	09:00 - 14.48	aluekehitysjohtaja	Etäyhteydellä
	Schroderus Sanna	09:00 - 14.48	suunnittelujohtaja	Etäyhteydellä
	Aalto Johannes	09:00 - 14.48	viestintä- ja markkinointipäällikkö	Etäyhteydellä
	Kyllönen Merja	09:00 - 11:03	kansanedustaja	Etäyhteydellä. Poistui §:n 58 käsittelyn jälkeen.
	Kettunen Tuomas	09:00 - 11:03	kansanedustaja	Etäyhteydellä. Poistui §:n 58 käsittelyn jälkeen.
	Piirainen Raimo	09:00 - 11:03	kansanedustaja	Etäyhteydellä. Poistui §:n 58

Keränen Silja	09:00 - 11:03	Vihreiden puoluevaltuuskunnan puh.joht.	käsittelyn jälkeen. Etäyhteydellä. Poistui §:n 58 käsittelyn jälkeen.
Korhonen Jaana	09:00 - 11:03	Kainuun ELY-keskuksen ylijohtaja	Etäyhteydellä. Poistui §:n 58 käsittelyn jälkeen.
Korhonen Timo	09:30 - 10:39	Kainuun hyvinvointialueen valmistelujoht.	Etäyhteydellä. Saapui klo 9.30 ja poistui klo 10.39 §:n 58 aikana.

ALLEKIRJOITUKSET

Eila Aavakare
Puheenjohtaja

Paula Halonen
Pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

56 - 68

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

___/___ 2022

___/___ 2022

Salla Heikkinen

Esko Rautiainen

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Kainuun liiton verkkosivuilla, perjantaina 25.03.2022 klo 8.00

___/___ 2022

Paula Halonen, pöytäkirjanpitäjä

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

MH § 56

Kainuun liiton hallintosäännön 13 luvun 103 §:n mukaan kokouskutsu on lähetettävä viittä päivää ennen kokousta, elleivät erityiset syyt ole esteenä. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään sähköpostitse jäsenille, varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.

Tämä esityslista on postitettu 07.03.2022.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus toteaa kokouksen sääntöjen mukaan koolle kutsuksi ja päätösvaltaiseksi.

Maakuntahallitus myöntää läsnäoleville asiantuntijoille läsnäolo- ja puheoikeuden.

Merkittään, että tämä kokous pidetään etäyhteydellä koronavirustilanteesta johtuen.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Merkittiin, että maakuntahallituksen puheenjohtaja Kari Pääkkösen poissaollessa, kokouksen puheenjohtajana toimi maakuntahallituksen 1. varapuheenjohtaja Eila Aavakare.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

MH § 57

Kainuun liiton hallintosäännön 13 luvun 123 §:n mukaan pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua toimielimen jäsentä jollei toimielin ole muuta päättänyt.

Hallintosäännön 123 §:n mukaan pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehdyt päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Maakuntahallitus on päättänyt 28.08.2017 § 109 pöytäkirjan sähköisestä tarkastuksesta seuraavasti. Pöytäkirjanpitäjän varmentama pöytäkirja lähetetään sähköpostitse kokouksen puheenjohtajalle hyväksymistä varten. Puheenjohtaja ilmoittaa sähköpostilla pöytäkirjanpitäjälle pöytäkirjan hyväksymisestään. Tämän jälkeen pöytäkirja lähetetään sähköpostilla pöytäkirjantarkastajille, jotka ilmoittavat sähköpostilla tarkastuksestaan pöytäkirjanpitäjälle. Pöytäkirjan hyväksymistä koskevat sähköposti-ilmoitukset liitetään pöytäkirjaan ja puheenjohtaja allekirjoittaa tarkastetun pöytäkirjan hallintosäännön 123 §:n mukaisesti.

Hallintosäännön 13 luvun 124 §:n mukaan maakuntahallituksen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksiineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kuntayhtymän verkkosivuilla siten kuin kuntalaissa tarkemmin säädetään.

Maakuntahallitus hyväksyi 27.09.2021 kokouksessaan periaatteet, että pöytäkirjantarkastus suoritetaan kiertävällä tavalla aakkosjärjestyksessä.

Lisätietoja hallintojohtaja Paula Haloselta, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Esko Rautiainen ja Miariikka Tervonen.

Maakuntajohtajan muutettu ehdotus kokouksessa:

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Salla Heikkinen ja Esko Rautiainen.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan kokouksessa muutetun

ehdotuksen.

Kainuun edunajaminen

MH § 58

Kainuun edunajamisen ajankohtaiskatsauksen tarkoituksena on Kainuun aluekehityksen tilannekuvan ja edunajamisen linjausten pohjalta käydä keskustelua maakunnan edunajamisen ajankohtaisista asioista.

Tämän asian käsittelyn aikana kokoukseen osallistuvat pysyvinä asiantuntijoina kansanedustajat Tuomas Kettunen, Merja Kyllönen ja Raimo Piirainen, Vihreiden puoluevaltuuskunnan puheenjohtaja Silja Keränen, Kainuun ELY-keskuksen ylijohtaja Jaana Korhonen ja Kainuun hyvinvointialueen valmistelujohtaja Timo Korhonen.

1) Kainuun keskussairaalan (KAKS) synnytyssairaalan status

Kokoukseen on kutsuttu tämän asian käsittelyn ajaksi ylilääkäri, vastualuepäällikkö Ritva Keravuo KAKS:lta kertomaan KAKS:n synnytyssairaalan merkityksestä sairaalalle ja Kainuun alueelle sekä synnytyssairaalan tämän hetkisestä tilanteesta.

2) Kainuun hyvinvointialueen valmistelutilanne

Valmistelujohtaja Timo Korhosen katsaus hyvinvointialueen valmistelutilanteeseen aluevaalien jälkeen.

3) Venäjän ja Ukrainan sodan vaikutukset Kainuun liiton yhteistyöhön ja edunvalvontaan

Tarkastellaan Kainuun liiton eri kv. yhteistyön (Venäjä, raja-alueohjelmat ym.) tilanteessa tapahtuneet muutoiset Venäjän Ukrainaan hyökkäyksen seurauksena. Maakuntajohtaja esittää yksityiskohtaisemman tilannekatsauksen. Käydään asiasta keskustelu.

4) Ajankohtaisia liikenneasioita

Merkitään tiedoksi Kajaanin lentoliikenteen ostopalvelujen kilpailutusta koskeva uusi tilanne. Itärata-hanke on antanut liikenne- ja viestintävaliokunnalle kirjallisen lausunnon TEN-T -asiasta.

5) Asiantuntijoiden tilannekatsaukset

6) Muut ajankohtaiset asiat

Maakuntien kannanotto 1.3.2022 JTF-rahoituksen käyttämisessä huomioitavaksi huoltovarmuusnäkökohdat (turve).

Ennakoitavissa kaivoslakia koskevan hallituksen esityksen lausunkierros lähiviikkoina.

Ennakoitavissa EU:n komission julkistus Metsien ennallistamislainsäädännön.

Lisätietoja maakuntajohtaja Pentti Maliselta, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa ajankohtaisinformaation ja käy asiakohtiin liittyvää evästyskeskustelua.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Merkittiin kohdan 1 osalta, että ylilääkäri, vastuualuepäällikkö Ritva Keravuon estyttyä osallistua tähän kokoukseen, Kainuun keskussairaalan (KAKS) synnytyssairaalan status esitellään toukokuun maakuntahallituksen kokouksessa.

Kainuun liiton vuoden 2021 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen

MH § 59

Kuntalain 13 luvun 113 §:n 2 momentin mukaan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Kuntalain 13 luvun 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kuntalain 4 luvun 14 §:n mukaan valtuusto päättää tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta.

Kuntalain 13 luvun 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Kuntalain 13 luvun 113 §:n mukaan tilinpäätöksen allekirjoittavat maakuntahallituksen jäsenet ja maakuntajohtaja.

Kainuun liiton vuoden 2021 tulos muodostuu seuraavasti:

Toimintatuotot	3 602 174,72 €
Toimintakulut	3 567 383,44 €
Toimintakate	34 791,28 €
Rahoitustuotot/-kulut	-18 445,57 €
Vuosikate	16 345,71 €
Poistot	0 €
Satunnaiset erät	0 €
Tilikauden tulos	16 345,71 €
Rahastojen ja varausten muutokset	38 583,00 €
Tilikauden yli-/alijäämä	54 928,71 €

Toimintatuottojen toteutuma oli 3 602 174,72 €, jossa oli 2,5 %:n ylitys talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteutuma oli 3 567

383,44 €, jossa oli 1,5 %:n ylitys talousarvioon nähden.

Vastuualueittain tarkasteltuna Kainuun liiton perustoiminta toteutui kokonaisuudessaan lähes talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaisesti.

Hallintopalvelujen vastuualueen tilikauden tulos alittui talousarvioon nähden 26,5 % ja toimintakulut alittuivat 24,2 %. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -kulut alittuivat reilusti (75,2 %) ja myös avustukset alittuivat reilusti (93,0 %). Palvelujen ostot alittuivat 19,1 % ja henkilöstökulut alittuivat 16,9 %.

Avustusten määrärahavaraus vuodelle 2021 oli 55 283,00 €, josta käytettiin hallintopalvelujen osalta 3 873,00 €. Tämä selittää suuren säästöprosentin hallintopalvelujen avustuksissa. AV-tukipäätösten mukaiset avustukset sen sijaan näkyvät koko Kainuun liiton tasolla avustuksissa, jossa on ollut alitusta 23,2 % (TA 2021: 55 283,00 €, TP 2021: 42 455,80 €).

Elinkeinot ja aluekehitys vastuualueen tilikauden tulos ylittyi talousarvioon nähden 37,4 % ja toimintakulut alittuivat 2,1 %. Henkilöstökulut ylittyivät hieman (8,7 %), mutta esimerkiksi palvelujen ostot sen sijaan alittuivat 30,5 % talousarvioon nähden. Palvelujen ostojen alitukset johtuvat koronavirustilanteen johdosta syntyneistä matkakustannusten huomattavasta vähenemisestä ja asiantuntijapalvelujen määrärahojen pienemmästä käytöstä. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -kulut alittuivat 83,6 %. Alkuperäinen määrärahavarauskin on ollut näissä kuluissa suhteellisen pieni, joten kun esimerkiksi tietokannat -kulut ovat olleet määrärahavaraukseen nähden pienet, selittyy kulujen alituksen suuri prosentuaalinen osuus tällä.

Alueidenkäytön vastuualueen tilikauden tulos alittui talousarvioon nähden 24,4 % ja toimintakulut alittuivat 20,8 %. Säästöjä syntyi henkilöstökuluissa (12,5 %) ja palvelujen ostoissa (53,8 %). Palvelujen ostojen alitukset johtuvat koronavirustilanteen johdosta syntyneistä matkakustannusten vähenemisestä. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -kulut alittuivat 8,0 %. Alkuperäinen määrärahavarauskin on ollut näissä kuluissa pieni, joten kun kulut ovat olleet määrärahavaraukseen nähden pienet, selittyy kulujen alituksen suuri prosentuaalinen osuus tällä. Alueidenkäytön vastuualueella on saatu jälkikäteen sopimuksen mukaisesti käytetyn työpanoksen perusteella osittain 1-2 henkilön palkkatuloja KaiCell Fibers Oy:ltä, mikä luonnollisesti vähentää alueidenkäytön kustannuksia alkuperäiseen talousarvioon nähden (kevätkausi 2021).

Erillisliitteenä on Kainuun liiton tilinpäätös ja toimintakertomus 2021.

Erillisliite nro: 1

Lisätietoja hallintojohtaja Paula Haloselta, puh. 044 410 0728 tai

sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

- esittää maakuntavaltuustolle, että Kainuun liiton vuoden 2021 ylijäämä 54 928,71 € kirjataan tilinpäätöksessä yli-/alijäämä -tilille. Tilikauden tulos on 16 345,71 € ylijäämäinen.
- allekirjoittaa vuoden 2021 tilinpäätöksen ja jättää sen tilintarkastajien tarkastettavaksi
- saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen maakuntavaltuuston käsiteltäväksi
- antaa Kainuun liiton virastolle oikeudet tehdä toimintakertomukseen tarvittaessa stilistisiä korjauksia.

Maakuntahallitus:

Hallintojohtaja Paula Halonen esitteli tilinpäätöstä.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Ote

Maakuntavaltuusto

Henkilöstöraportti vuodelta 2021

MH § 60

Vuoden 2021 henkilöstöraportin tunnusluvut antavat Kainuun liiton henkilöstövoimavarojen tilanteesta kokonaisnäkemyksen, jonka perusteella henkilöstön tilaa voidaan arvioida ja suunnata kehittämistoimenpiteitä henkilöstöstrategian painopistealueille organisaation eri tasoilla.

Vuoden 2021 Kainuun liiton palvelussuhteiden määrä oli 31, joka oli enemmän kuin vuoden 2020 lopussa (30). Vakinaisten palvelussuhteiden määrä oli 19 (61,29 %) ja määräaikaisten palvelussuhteiden määrä oli 12 (38,71 %). Kainuun liiton henkilöstöstä naisia oli 22 ja miehiä 9. Eläkkeelle siirtyi vuoden 2021 aikana yksi henkilö.

Vuoden 2021 aikana henkilöstön osaamisen kehittämisen koulutuskustannuksiin (koulutuskustannukset eivät sisällä palkkauskustannuksia) käytettiin noin 14 214 euroa. Osaamisen kehittämiseen käytettiin noin 0,66 % koko liiton henkilöstömenoista. Sairauspoissaolopäivä kertyi yhteenstä 32 työpäivää vuonna 2021. Vuoden aikana ei sattunut yhtään työtaturmaa.

Maksetut palkat ja palkkiot olivat vuonna 2021 yhteensä noin 1 778 489 euroa. Työhyvinvointiin panostettiin sekä välittöminä että välillisinä kustannuksina. Välittöminä kustannuksina henkilöstöetuuksiin käytettiin 3 873 euroa. Välillisiä kustannuksia on vaikea arvioida.

Henkilöstöraportti on laadittu soveltuvien osin Kuntatyönantajien henkilöstöraporttisuositusten (2004) mukaisesti. Tietolähteenä on käytetty myös Kevan tilastoja ja osin myös muita tietolähteitä. Henkilöstöraportti on käsitelty yhteistoimintalain mukaisesti Kainuun liiton henkilöstökokouksessa 22.02.2022.

Henkilöstöraportti vuodelta 2021 erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 2

Lisätietoja hallintojohtaja Paula Haloselta, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy henkilöstöraportin vuodelta 2021 ja lähettää sen edelleen maakuntavaltuustolle tiedoksi.

Maakuntahallitus antaa Kainuun liiton virastolle oikeudet tehdä henkilöstöraporttiin tarvittaessa stilistisiä korjauksia.

Maakuntahallitus

§ 60

14.03.2022

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Ote

Maakuntavaltuusto

Maakuntahallitus
Maakuntahallitus

§ 51
§ 61

21.02.2022
14.03.2022

Kainuun edunajamisen tavoitteet ja kärkihankkeet

71/00.04.01/2021

MH § 51

Maakuntahallitus on hyväksynyt Kainuun liitolle ja Kainuun edunajamiselle yhteiset linjaukset ja kärkihankkeet 2021-2022 kokouksessaan 1.3.2021. Maakuntavaltuusto päätti kokouksessaan 22.12.2021 § 35, että edunajamisen tavoitteista tulee päättää maakuntavaltuustossa. Tämän mukaisesti maakuntajohtaja on käynnistänyt asian valmistelun pyytämällä kuntien ja keskeisten sidosryhmien uusia esityksiä ja kommentteja voimassa olevaan asiakirjaan.

Kainuun liiton kuntakierroksilla edunajamista koskeva asia on ollut keskeisesti esillä ja niiden muistioihin on kirjattu kuntien keskeisimpiä edunajamisen hankkeita. Nämä kirjaukset on huomioitu valmistelussa.

Maakuntajohtaja on valmistellut erillisliitteenä olevan ehdotuksen Kainuun tulevien vuosien edunajamisen tavoitteiksi ja kärkihankkeiksi. Esityksen rakenne perustuu Kainuu-ohjelman tilannekuvan keskeisille haasteille. Lisäksi jäsennyksessä on otettu huomioon saavutettavuuden, lainsäädännön sekä maakunta- ja kunta-asioiden ajankohtaiset asiat. Tämän vuoden ja vuoden 2023 alkupuolen erityisenä edunajamisen kohteena on tuleva hallitusohjelma. Sen tavoitteiden valmisteluun Kainuun liitto osallistuu yhdessä muiden maakuntien sekä Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukuntien kanssa.

Erillisliite nro: 3

Lisätietoja maakuntajohtaja Pentti Maliselta, puh. 044 797 0197 sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus käsittelee Kainuun luonnoksen edunajamisen linjauksiksi erillisliitteen pohjalta ja evästä asian jatkovalmistelua. Ehdotus maakuntavaltuustolle hyväksytään maakuntahallituksen kokouksessa 14.3.2022.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus merkitsi asian tiedoksi.

Maakuntahallitus päätti, että asian käsittelyä jatketaan maakuntahallituksen seuraavassa kokouksessa.

Maakuntahallitus
Maakuntahallitus

§ 51
§ 61

21.02.2022
14.03.2022

MH § 61

Erillisliitteenä olevaan esitykseen Kainuun edunajamisen linjauksiksi ja kärkihankkeiksi on tehty edellisen maakuntahallituksen kokouksen keskustelujen pohjalta tekstimuutoksia. Sen lisäksi on Venäjän Ukrainan sodan vaikutusten vuoksi jouduttu muuttamaan (käytännössä poistamaan) Venäjä-yhteistyötä koskevat kohdat. Tältä on tilannekuvan kehitys on asiantuntijanäkemystenkin mukaan arvoituksellinen. Raja-alueyhteistyöhön liittyvät edunajamisen mahdollisuudet ja tavoitteet on arvioitava toteutuvan kehityksen myötä uudelleen.

Erillisliite nro: 3

Lisätietoja maakuntajohtaja Pentti Maliselta, puh. 044 797 0197 sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy erillisliitteenä olevan ehdotuksen esitettäväksi maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Ote

Maakuntavaltuusto

Maakuntahallituksen varajäsenen valinta Jouni Ruuskasen tilalle

MH § 62

Maakuntavaltuusto on valinnut kokouksessaan 13.09.2021 § 25 Jouni Ruuskasen Markku Oikarisen varajäseneksi maakuntahallitukseen.

Jouni Ruuskasen menehtymisen vuoksi maakuntahallitukseen tulee valita Markku Oikariselle varajäsen Jouni Ruuskasen tilalle.

Maakuntahallitukseen kuuluu kaksitoista (12) jäsentä. Kajaanista on vähintään neljä (4) jäsentä ja muista jäsenkunnista kustakin vähintään yksi (1) jäsen. Jäsenillä on henkilökohtaiset varajäsenet.

Maakuntahallitusta valittaessa noudatetaan kunnallisvaalien suhteellisuusperiaatetta.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Kunnallisten toimielinten valintaa koskee tasa-arvolain 4 a §. Sukupuolikiintiö koskee kaikkia kunnan ja kuntayhtymän toimielimiä lukuun ottamatta valtuustoja, jotka valitaan yleisillä vaaleilla. Myöskään toimielimen puheenjohtajistoa kiintiö ei erikseen koske.

Lisätietoja hallintojohtaja Paula Haloselta, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että valtuusto valitsee maakuntahallitukseen Markku Oikariselle varajäsenen Jouni Ruuskasen tilalle.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Ote

Maakuntavaltuusto

Maakuntahallitus	§ 244	25.10.2021
Maakuntahallitus	§ 255	15.11.2021
Maakuntahallitus	§ 12	24.01.2022
Maakuntahallitus	§ 63	14.03.2022

Kainuun ja valtioneuvoston aluekehittämisen keskustelut

248/00.04.00/2021

MH § 244

Aluekehittämisen keskustelut tulivat lakisääteiksi vuoden 2021 syyskuun alussa voimaan tulleen alueiden kehittämisen toimeenpanoa koskevan lain myötä (756/2021). Kainuussa keskusteluprosessia johtaa Kainuun maakuntahallitus ja Kainuun liiton virasto koordinoi valmistelua. Keskustelujen pohjana on aluekehittämispäätöksen painopisteet ja toimeenpano, maakuntaohjelmatyö sekä aluekehityksen ajantasainen tilannekuva. Se laaditaan Kainuussa ennakointi- ja seurantaryhmän toimesta. Valtion aluekehittämispäätöksen painopisteet on huomioitava tilanne- ja kehityskuvan laatimisessa. Painotetaan tilannekuvassa keskusteluun nostettavia teemoja.

Keskusteluihin nostetaan esille alueiden kehityksen kannalta ajankohtaisia, eri hallinnonaloja koskevia horisontaalisia teemoja ja ilmiöitä. Keskusteluissa on mahdollista käsitellä myös EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja kansallisten ohjelmien ja sopimusten toteutumista. Kaikille maakunnille yhteiseksi teemaksi alueiden uudistumisen neuvottelukunta (AUNE) on 5.10.21 linjannut osaavan työvoiman saatavuuden ja työvoiman liikkuvuuden.

Keskustelut käydään lain mukaisena toimintana vuoden 2022 helmikuussa. Kainuun neuvottelupäiväksi on varmistunut torstai 3.2.2022 klo 9 - 11.30 joko Helsingissä tai Teams yhteydellä. Neuvotteluihin voi osallistua vain rajattu määrä henkilöitä Kainuusta. Kainuun osallistujat määräytyvät neuvotteluihin nostettavien teemojen perusteella.

Kainuun esitys keskustelujen teemoiksi sekä tilannekuva on oltava valmiina 24.11.2021. Maakuntahallituksen kokoukseen 15.11.2021 tuodaan luonnos tilannekuvasta sekä esitys keskustelun teemoiksi.

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esittelee Kainuun ja valtioneuvoston aluekehittämisen keskusteluihin valmistautumista.

Erillisliitteenä on Työ- ja elinkeinoministeriön ohjekirje keskusteluihin valmistautumisesta.

Erillisliite nro: 3

Lisätietoja asiasta antaa aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntahallitus	§ 244	25.10.2021
Maakuntahallitus	§ 255	15.11.2021
Maakuntahallitus	§ 12	24.01.2022
Maakuntahallitus	§ 63	14.03.2022

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation, valtuuttaa Kainuun liiton viraston hoitamaan keskusteluihin valmistautumisen käytännön koordinoitua ja evästä valmistelua.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Merkittiin, että maakuntajohtaja Pentti Malisen ollessa poissa kokouksesta, asian esittelijänä toimi aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas.

MH § 255

Valtioneuvoston ja maakunnan aluekehittämisen keskustelut ovat vuosittainen lakisääteinen (756/2021) prosessi, jota Kainuussa johtaa maakuntahallitus ja koordinoi Kainuun liiton virasto. Keskustelujen pohjaksi Kainuun ennakointi- ja seurantaryhmä on laatinut ajantasaisen tilannekuvan, jolla perustellaan alke-keskustelujen agendalle nostettavat teemat. Agendalle otetaan alueiden kehityksen kannalta kriittisiä teemoja. Alueiden uudistumisen neuvottelukunta (AUNE) on 5.10.21 linjannut kaikille maakunnille yhteiseksi teemaksi osaavan työvoiman saatavuuden ja työvoiman liikkuvuuden.

Tilannekuvan ja valmisteilla olevan Kainuu-ohjelman perusteella Kainuun liiton virasto esittää Kainuun alke keskustelujen teemoiksi: 1) osaavan työvoiman riittävyys, 2) investointien turvaaminen sekä 3) saavutettavuus.

Kainuun alke keskustelut käydään torstaina 3.2.2022 klo 9 - 11.30 Helsingissä (ellei koronatilanne estä lähineuvottelua). Neuvotteluihin voi osallistua enintään 10 henkilöä Kainuusta ja osallistujat määräytyvät neuvotteluihin nostettavien teemojen perusteella (mkl. maakuntahallituksen edustus).

Kainuun esitys keskustelujen teemoiksi sekä tilannekuva on oltava valmiina 24.11.2021. Maakuntahallituksen kokoukseen 15.11.2021 tuodaan luonnos tilannekuvasta sekä esitys keskustelun teemoiksi.

Työ- ja elinkeinoministeriön täydentävä ohjeistus Alke keskusteluihin valmistautumisesta (3.11.2021 VN/24385/2021) on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 2

Maakuntahallitus	§ 244	25.10.2021
Maakuntahallitus	§ 255	15.11.2021
Maakuntahallitus	§ 12	24.01.2022
Maakuntahallitus	§ 63	14.03.2022

Aluekehittämisen keskustelut: Kainuun tilannekuva on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 3

Kainuun aluekehittämisen keskustelut: Keskusteluun nostettavat teemat on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 4

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esittelee Kainuun ja valtioneuvoston aluekehittämisen keskusteluihin valmistautumista

Lisätietoja asiasta antaa aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation, keskustelee ja vahvistaa alke keskusteluihin nostettavat teemat ja valtuuttaa Kainuun liiton viraston tekemään tilannekuvaan ja keskustelun teemoihin tarvittavia tarkennuksia.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen muutamilla stilistisillä korjauksilla erillisliitteeseen nro 4.

MH § 12

Kainuun ja valtioneuvoston aluekehittämisen keskustelut käydään torstaina 3.2.2022 klo 9 - 11.30 TEAMS yhteydellä. Neuvotteluihin osallistujat määräytyvät neuvotteluihin nostettavien teemojen perusteella (mkl. maakuntahallituksen edustus).

Keskustelujen agendalle otetaan alueiden kehityksen kannalta kriittisiä teemoja. Alueiden uudistumisen neuvottelukunta (AUNE) on linjannut kaikille maakunnille yhteiseksi teemaksi osaavan työvoiman saatavuuden. Alke keskustelujen teemoja on valmisteltu Kainuun liiton viraston koordinoimana maakunnallisessa työryhmässä huomioiden valtioneuvoston palaute teemoista. Kainuun alke keskustelujen teemat ovat: 1) Osaavan työvoiman riittävyyden turvaaminen, 2) Kainuun saavutettavuuden parantaminen sekä 3) investointien turvaaminen

Maakuntahallitus	§ 244	25.10.2021
Maakuntahallitus	§ 255	15.11.2021
Maakuntahallitus	§ 12	24.01.2022
Maakuntahallitus	§ 63	14.03.2022

Kainuun aluekehittämisen keskustelujen teemat ovat erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 3

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esittelee Kainuun ja valtioneuvoston aluekehittämisen keskusteluihin valmistautumisen tilanteen.

Lisätietoja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikkaalta, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation, keskustelelee aiheesta ja evästä Kainuun ja valtioneuvoston aluekehittämisen keskustelujen valmistelijoita.

Maakuntahallitus:

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esitteli asiaa.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

MH § 63

Kainuun ja valtioneuvoston aluekehittämisen keskustelut käytiin torstaina 3.2.2022 TEAMS yhteydellä. Kainuun alke-keskustelujen teemoja olivat: 1) Osaavan työvoiman riittävyyden turvaaminen, 2) Kainuun saavutettavuuden parantaminen sekä 3) investointien turvaaminen. Neuvottelujen tuloksena valmisteltiin Kainuun ja valtioneuvoston alke yhteistyöasiakirja, joka on erillisliitteenä. Yhteistyöasiakirjassa on yksilöity toimenpiteet, joita Kainuun ja valtioneuvoston yhteistyönä toteutetaan.

Kainuu on saanut yhteistyöasiakirjan toimenpiteiden käynnistämiseen 619 000 euroa kansallista AKKE rahoitusta, joka on Kainuun liitolle myönnettävää kansallista aluekehitysrahoitusta. Sen käyttö edellyttää normaalia hankemuotoista toimintatapaa omarahoituksiin. Yhteistyöasiakirjassa on määritelty AKKE- määrärahan kohdentaminen, jonka valtioneuvosto vahvistaa 17.3.2022:

1. Kajaanin yliopistokeskuksen yliopisto-koulutuksen kehittäminen, 100 000 eur,
2. Sote-alan kansainvälinen rekrytointi- ja koulutusmalli (Tutkinnosta tutkintoon ja töihin Kainuuseen), 300 000 eur,
3. Kainuun matkailun kansainvälinen markkinointi, 100 000 eur,
4. Kainuun metsäbiotalouden investointien toteutettavuusselvitys,

Maakuntahallitus	§ 244	25.10.2021
Maakuntahallitus	§ 255	15.11.2021
Maakuntahallitus	§ 12	24.01.2022
Maakuntahallitus	§ 63	14.03.2022

119 000 eur.

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esittelee alke-keskustelujen tilanteen.

Erillisliitteenä on Kainuun ja valtioneuvoston aluekehittämisen keskustelujen yhteistyöasiakirja.

Erillisliite nro: 4

Lisätietoja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikkaalta, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation.

Maakuntahallitus:

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esitteli asiaa.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Merkittiin, että ennen tämän asian käsittelyä pidettiin tauko klo 11.50-12.20.

Itä- ja Pohjois-Suomen Elinkeinot murroksessa (ELMO) -hanke

MH § 64

Itä- ja Pohjois-Suomen Elinkeinot murroksessa (ELMO) -hankkeen tavoitteena on, että Itä- ja Pohjois-Suomessa on nykyistä vahvempaa monialaista, elinkeinolähtöistä ja innovaativetoista kasvua ja kansainvälistymistä yhteisen Itä- ja Pohjois-Suomen voimassa olevan älykkään erikoistumisen strategian kautta. Kainuun liitto osallistuu Itä- ja Pohjois-Suomen Elinkeinot murroksessa (ELMO) -hankkeeseen.

Hankkeessa edistetään elinkeinolähtöisten ylimaakunnallisten hankkeiden syntymistä valituissa teemoissa. Sovitut temaattiset kumppanuudet luovat toimintaympäristön kansainvälisen rahoituksen hyödyntämiselle. Vankan aluetason yhteistyön avulla kansainvälisen yhteistyön hyödyt realisoituvat elinkeinojen tasolla myös maakunnissa.

Hankkeen tavoitteita ovat:

- vahvistaa yritysten ja TKI-organisaatioiden välistä yhteistyötä,
- vahvistaa klusterirajat ylittävää yhteistyötä, joka tukee innovaatioista syntyviä kaupallisia korkean lisäarvon tuotteita ja palveluita,
- edistää IP-alueen toimijoiden kansallisen ja kansainvälisen verkostotoiminnan laajentumista ja syventymistä,
- lisätä TKI- ja yritysinvestointien rahoituksen kanavoitumista IP-alueelle nykyistä enemmän sekä
- laatia IP-alueelle älykkään erikoistumisen strategia vuosille 2024-2027 ja vakiinnuttaa Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien älykkään erikoistumisen yhteistyön rakenteet ja käytännöt.

Toiminnan keskiössä ovat Itä- ja Pohjois-Suomen TKI-toimijat ja yritykset. Hankkeen tuloksena Itä- ja Pohjois-Suomen alueen osaaminen tunnetaan paremmin kansallisesti ja kansainvälisesti. Toiminta on tarkoitus vakiinnuttaa osaksi maakuntaliitojen toimintaa.

Hankkeen hakijana toimii Lapin liitto, rahoittajana Pohjois-Savon liitto. Kaikki Itä- ja Pohjois-Suomen alueen maakuntaliitot osallistuvat hankkeen toimintaan sekä toimivat osarahoittajina. Hankkeen budjettiarvio on 460 000 euroa ja omarahoitusosuus per maakunta on maksimissaan 13 143 euroa koko hankkeen ajalle. Hanke toteutetaan ajalla 1.2.2022–31.12.2023.

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esittelee hankkeen.

Erillisliitteenä esittely Itä- ja Pohjois-Suomen Elinkeinot murroksessa (ELMO) -hankkeesta

Erillisliite nro: 5

Lisätietoja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikkaalta, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja käy linjauskeskustelun, mitä asioita ja teemoja Itä- ja Pohjois-Suomen Elinkeinot murroksessa (ELMO) -hankkeen toteutuksessa tulee Kainuun näkökulmasta painottaa.

Maakuntahallitus:

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esitteli asiaa.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Kainuun liiton lausunnot ajalla 15.2. - 7.3.2022

33/08.00.00.00/2022, 28/10.02.00/2022, 15/10.02.00/2022, 17/10.02.04/2022

MH § 65

1) Hallintojohtaja Paula Halonen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sini Kantola ovat 18.2.2022 antaneet Kainuun ELY-keskukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO PALTAMON VARSAVAARAN TUULIVOIMA-HANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

Kainuun ELY-keskus pyytää mm. Kainuun liitolta lausuntoa Prokon Wind Energy Finland Oy:n Paltamon Varsavaaran tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma).

Prokon Wind Energy Finland Oy suunnittelee Varsavaaraan enintään 21 tuulivoimalan rakentamista, jossa yhden tuulivoiman yksikköteho 6–10 MW. Hankealueen laajuus on noin 35 km² ja hankealue rajautuu pohjoisessa Puolangan ja Ristijärven kunnan rajaan. YVA-menettelyssä arvioitavat vaihtoehdot ovat:

- Vaihtoehto VE0: Hanketta ei toteuteta.
- Vaihtoehto VE1: Paltamon kunnan Varsavaaran alueelle rakennetaan 21 tuulivoimalaa.
- Vaihtoehto VE2: Paltamon kunnan Varsavaaran alueelle rakennetaan 7 tuulivoimalaa.

Lisäksi sähkönsiirron osalta arvioidaan VEA: Sähköverkkoon liittämiseksi on useita vaihtoehtoja, joista ensisijainen on liittäminen hankealueen läpi kulkevaan Fingridin johtoon, mikäli mahdollista. Tarkemmat sähkönsiirron ratkaisut selviävät suunnittelun edetessä.

Hankkeen ympäristövaikutukset arvioidaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki, 252/2017) mukaisessa menettelyssä. YVA-menettelyn tarkoituksena on tunnistaa, arvioida ja kuvailla hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset. Menettelyyn kuuluu arviointiohjelmavaihe ja ympäristöselostusvaihe. Arviointiohjelmassa esitetään YVA-lain mukainen työohjelma hankkeen vaikutusten arvioimiseksi, esitys tarvittavista selvityksistä ja menetelmistä sekä arviointimenettelyn järjestämisestä.

YVA-selostuksessa on annettava yhtenäinen arvio hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista. Arvioinnissa keskitytään tarkastelemaan hankkeen kannalta merkittäviksi tunnistettuja vaikutuksia, joiksi tässä hankkeessa on arviointiohjelmavaiheessa katsottu maisemaan, luontoon ja maankäyttöön kohdistuvat vaikutukset. Nyt käsillä oleva lausunto koskee hankkeen arviointiohjelmaa.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa selvitetään keskeisimmät tuulivoimapuiston ja sähkönsiirron ympäristövaikutukset, joita ovat: vaikutukset maankäyttöön, maisemaan ja merkittäviin maisema-alueisiin, muinais-

muistoihin ja alueen kulttuurihistoriaan, rakennuspaikkojen luonnonympäristöön, pesimä- ja muuttolinnustoon, vaikutukset eläimistöön ja EU:n luontodirektiivin IV(a) lajeihin, lähialueiden Natura- ja muihin luonnon-suojelualueisiin, melun ja varjon vilkkumisen vaikutukset, vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen, yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa ja sähkönsiirron vaikutukset.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on laadittu kattavasti ja siitä käy ilmi hankealueen nykytila ja arvioitavat vaikutukset.

Arviointiohjelman 3.3.2 Alueidenkäyttö -kohdassa tuodaan esille, että Kainuun maakuntaohjelma 2018–2021 (Kainuu-ohjelma) on hyväksytty maakuntavaltuustossa 18.12.2017. Kainuun liitto toteaa tarkennuksena, että Kainuussa on laadittu tämän jälkeen uusi Kainuu-ohjelma, joka on hyväksytty maakuntavaltuustossa 22.12.2021. Se sisältää maakuntastrategian 2040 sekä maakuntaohjelman 2022–2025.

Kainuussa on voimassa viisi maakuntakaavaa, joiden maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset ohjaavat yksityiskohtaisempaa suunnittelua: Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun 1. vaihemaakuntakaava, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030. Muun muassa Kainuun voimassa olevassa maakuntakaavoituksessa annetut koko maakuntakaava-alueen käsittävät yleiset suunnittelumääräykset koskevat Varsavaaran hankealuetta.

Arviointiohjelman 3.3.2 Alueidenkäyttö -kohdassa tuodaan esille, että Kainuun voimassa olevassa maakuntakaavassa 2020 (kokonaismaa-kuntakaava) ei ole käsitelty tuulivoimaa asiakokonaisuutena eikä ole osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuvia alueita. Kainuun liitto toteaa, että Kainuussa on lainvoimainen tuulivoimamaakuntakaava, joka on hyväksytty maakuntavaltuustossa 30.11.2015 (16 §) ja vahvistettu ympäristöministeriössä 31.1.2017 (YM7/5222/2015). Kainuun maakuntavaltuusto on päättänyt 17.6.2019 kokouksessaan käynnistää vaihemaakuntakaavan laatimisen Kainuun voimassa olevan tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamiseksi. Uuden tuulivoimamaakuntakaavan tavoitevuosi on 2035 arviointiohjelmassa todetun 2030 sijaan.

Varsavaaran tuulivoimahankkeen alue sijoittuu osittain Kainuun voimassa olevan tuulivoimamaakuntakaavan tuulivoimaloiden alueelle Varsavaara tv-9 (osa-aluemerkintä). Varsavaaran laajemman hankealueen soveltuvuutta seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon on mahdollista arvioida vireillä olevan Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen yhteydessä yhteensovittaen ja huomioiden myös muut alueen maankäyttömuodot ja -tarpeet maakuntakaavan edellyttämällä yleispiirteisellä tarkkuustasolla. Osa hankealueesta sijoittuu tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamista koskevassa maakuntakaavaluonnoksessa osoitulle tuulivoimaloiden alueelle tv-29. Maakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu hankealueen poikki kulkeva ohjeellinen pääsähköjohto 400kV+110 kV sekä hankealueelta lounaaseen ja luoteeseen pääsähköjohdon yhteystarve 110 kV. Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen tavoiteaikataulun mukaan uusi tuulivoimamaakuntakaava 2035 on hyväksymiskäsittelyssä aikaisintaan vuoden 2022 lopussa, viimeistään keväällä 2023.

Kainuun voimassa olevan tuulivoimamaakuntakaavan 2030 koko maakuntakaava aluetta koskevan yleisen suunnittelumääräyksen mukaan tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon ko. tuulivoimahankkeen sekä eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen ja kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että Varsavaaran tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon muut lähialueelle suunnitellut tuulivoimahankkeet ja niiden yhteisvaikutukset mm. asutuksen ja maisemavaikutusten osalta voimassa olevassa maakuntakaavassa annettujen yleismääräysten mukaisesti.

Arviointiohjelman 6.7 Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö -kohdassa on tuotu esile tarkemmin Kainuun maakuntakaavatilanne. Arviointisuunnitelmassa todetusta poiketen moottorikelkkailureitit on osoitettu Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030. Vaihemaakuntakaavan 2030 hyväksymispäätöksen yhteydessä on kumottu Kainuun kokonaismaakuntakaavassa 2020 osoitetut moottorikelkkailureitit.

Kainuun liitto toteaa tarkennuksena, että YVA-ohjelmassa huomioitujen voimassa olevan maakuntakaavoituksen merkintöjen ja määräysten lisäksi hankealueen kaakkoisosaa koskee liikenteen yhteistyökäytävä merkintä (lk) ja hankealueen poikki kulkeva ohjeellinen pääsähköjohto 2x110 kV (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030).

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa YVA-ohjelmasta."

2) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja suunnittelija Mari Isojärvi ovat 18.2.2022 antaneet Hyrynsalmen kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"Lausunto Hyrynsalmen Nuottimäen ranta-asemakaavan osittaisesta kumoamisesta

Hyrynsalmen kunta on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Nuottinien ranta-asemakaavan osittaisen kumoamisen luonnoksesta. Alue sijoittuu noin 10 km Hyrynsalmen kuntakeskuksesta itään, Nuottijärven etelärannalle.

Kumottavana oleva osa ranta-asemakaavasta on kokonaan Liejun yhteismetsän omistuksessa. Alueella on aikoinaan toiminut vanhainkoti, jonka aikaisia rapistuneita rakennuksia on alueella edelleen. Voimassa olevassa kaavassa alueelle on osoitettu lähivirkistys- ja erityis- ja metsätalousalueita, joilla alueelle on mahdollistettu hevostallitoimintaa, joka sekin on päättynyt. Nykyisen omistajan on tarkoitus ottaa alue metsätaloukseen.

Kumoaminen ei koske rantavyöhykettä, eikä sillä ole vaikutusta rantarakennuspaikkoihin.

Asemakaavaluonnos

Ranta-asemakaavan kumoamisalue on maakuntakaavassa osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, M. Alueen metsittäminen on linjassa maakuntakaavoituksen kanssa.

Kainuun liitto toteaa, että esitetty ranta-asemakaavan osittainen kumoaminen sopeutuu maakuntakaavoitukseen, eikä sillä ole huomautettavaa luonnoksesta."

3) Maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sini Kantola ovat 24.2.2022 antaneet Paltamon kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO PALTAMON VARSAVAARAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVAN OSALLISTUMIS- JA ARVIONTISUUNNITELMASTA

Paltamon kunta on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Paltamon Varsavaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Prokon Wind Energy Finland Oy suunnittelee Paltamon Varsavaaraan enintään 21 tuulivoimalan rakentamista, jossa yhden tuulivoiman yksikköteho on 6–10 MW. Hankealueen laajuus on noin 35 km² ja hankealue rajautuu pohjoisessa Puolangan ja Ristijärven kuntien raja-alueeseen. Suunnittelujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Tuulivoimapuiston liittämiseksi sähköverkkoon on useita vaihtoehtoja, joista ensisijaisesti hanke pyritään liittämään alueen halki kulkevaan Fingridin Oyj:n voimajohtoon.

Paltamon kunnanhallitus päätti kokouksessaan 27.9.2021 § 246 käynnistää oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laatimisen Varsavaaran alueella. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 44 §, 77a § ja 77b §) mukaan kunta voi myöntää tuulivoimahankkeelle rakennusluvan osayleiskaavan perusteella. Tämä osayleiskaava on tarkoitus laatia kyseisen lainmuutoksen vaatimalla tarkkuudella. Varsavaaran alueesta osa on osoitettu Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2030 tuulivoimaloiden alueeksi (tv-9). Suunnittelualue sijaitsee osin Kainuun tuulivoimakaavan 2035 luonnoksessa osoitetulla tuulivoimaloiden alueella (tv-29).

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 63 §) mukaan kaavoitustyöhön tulee sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Tarvittavat selvitykset ja vaikutusten arvioinnit tuotetaan kaavoituksen yhteydessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty osayleiskaavan laatimisen lähtökohdat, tavoitteet ja aikataulu. Siinä on myös kuvattu kaavoituksen osallisten vaikuttamismahdollisuudet ja vaikutusten arvioinnin tarkentuminen suunnittelun aikana.

Varsavaaran tuulivoimahankkeen kaavoituksen rinnalla toteutetaan myös ympäristövaikutusten arviointi eli YVA-menettely. YVA-menettelyn yhteydessä tutkitaan hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia. Laadittuja selvityksiä ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään osayleiskaavoituksessa, jossa ratkaistaan hankkeen toteuttaminen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Varsavaaran tuulipuiston yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitel-

ma on selkeä ja havainnollinen kokonaisuus. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta käy ilmi kaavoitus- ja osallistumismenettelyt sekä hankealueen nykytila.

Kainuussa on voimassa viisi maakuntakaavaa, joiden maakuntakaava-merkinnät ja -määräykset ohjaavat yksityiskohtaisempaa suunnittelua: Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun 1. vaihemaakuntakaava 2025, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava 2030, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2030 ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030. Muun muassa Kainuun voimassa olevassa maakuntakaavoituksessa annetut koko maakuntakaava-alueen käsittävät yleiset suunnittelumääräykset koskevat Varsavaaran aluetta. Suunnitelmassa on kuvattu riittävällä tarkkuudella alueella voimassa olevat Kainuun viisi maakuntakaavaa.

Varsavaaran tuulivoimahankkeen alue sijoittuu osittain voimassa olevan Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2030 tuulivoimaloiden alueelle Varsavaara tv-9 (osa-aluemerkintä). Varsavaaran aluetta laajemman aluekokonaisuuden soveltuvuutta seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon on mahdollista arvioida vireillä olevan Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen yhteydessä yhteensovittaen ja huomioiden myös muut alueen maankäyttömuodot ja -tarpeet maakuntakaavan edellyttämällä yleispiirteisellä tarkkuustasolla. Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen tavoiteaikataulun mukaan valmisteilla oleva Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 on hyväksymiskäsittelyssä aikaisintaan vuoden 2022 lopussa, viimeistään keväällä 2023.

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että Varsavaaran tuulivoimahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa otetaan huomioon muut lähialueelle suunnitellut tuulivoimahankkeet ja niiden yhteisvaikutusten arviointi mm. asutuksen ja maisemavaikutusten osalta voimassa olevassa tuulivoimamaakuntakaavassa annettujen yleismääräysten mukaisesti."

4) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja aluesuunnitteluasiantuntija Sini Kantola ovat 28.2.2022 antaneet Kainuun ELY-keskukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO PUOLANGAN JA RISTIJÄRVEN PIENI-PALJAKAN TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaisena yhteysviranomaisena lausuntoa muun muassa Kainuun liitolta Puolangan ja Ristijärven Pieni-Paljakan tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta. Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan, Prokon Wind Energy Finland Oy:n, laatima suunnitelma ympäristövaikutusten arvioinnissa tarvittavista selvityksistä ja arviointimenettelyn järjestämisestä.

Hankkeesta vastaavana toimiva Prokon Wind Energy Finland Oy suunnittelee tuulivoimalahanketta Pieni-Paljakan alueelle. Hankealue sijaitsee Puolangan, Ristijärven ja Hyrynsalmen kuntien rajalla Puolangan Kotilan kylän koillispuolella. Hanke-alueelle suunnitellaan enimmillään yhdeksän tuulivoimalan suuruista tuulivoimapuistoa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 6–10 MW. Tuulivoi-

mapuiston kokonaisteho on 18–90 MW. Hankealueen alustava kokonaispinta-ala on noin 1 270 hehtaaria, josta Puolangan kunnan alueella suunnittelualueen pinta-ala on noin 500 hehtaaria ja Ristijärven kunnan alueella noin 770 hehtaaria.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan ja vertaillaan seuraavia vaihtoehtoja:

- Vaihtoehto VE0: Hanketta ei toteuteta.
- Vaihtoehto VE1: Puolangan ja Ristijärven kuntien alueelle rakennetaan enintään 9 tuulivoimalaa.
- Vaihtoehto VE2: Ristijärven kunnan alueelle rakennetaan enintään 6 tuulivoimalaa.
- Vaihtoehto VE3: Puolangan kunnan alueelle rakennetaan enintään 3 tuulivoimalaa.

Tuulivoimapuisto on alustavasti suunniteltu liitettäväksi Kajaven (alueen länsipuolella) tai Fingridin (alueen eteläpuolella) sähkönsiirtoverkkoon. Jälkimmäinen vaihtoehto merkitsisi uuden, noin kuuden kilometrin mittaisen 110 kV johdon tai kaapelin rakentamista.

Hankkeen ympäristövaikutukset arvioidaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki, 252/2017) mukaisessa menettelyssä. Arviointiohjelmassa esitetään YVA-lain mukainen työohjelma hankkeen vaikutusten arvioimiseksi, esitys tarvittavista selvityksistä ja menetelmistä sekä arviointimenettelyn järjestämisestä.

Ympäristövaikutusten arviointi tehdään YVA-ohjelman ja siitä saadun yhteysviranomaisen, Kainuun ELY-keskuksen, lausunnon pohjalta. Arviointityön tulokset kootaan YVA-selostukseen, joka valmistuessaan toimitetaan yhteysviranomaiselle. Yhteysviranomainen asettaa arviointiselostuksen YVA-ohjelman tavoin julkisesti nähtäville. Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston alueelle laaditaan osayleiskaava samanaikaisesti ympäristövaikutusten arviointimenettelyn kanssa.

YVA-menettelyn tarkoituksena on tunnistaa, arvioida ja kuvata hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset. YVA-selostuksessa on annettava yhtenäinen arvio hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista. Arvioinnissa keskitytään tarkastelemaan hankkeen kannalta merkittäviksi tunnistettuja vaikutuksia, joiksi tässä hankkeessa on arviointiohjelmavaiheessa katsottu ovat maisemaan, luontoon, maankäyttöön sekä elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvat vaikutukset.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely päättyy, kun yhteysviranomainen antaa perustellun päätelmänsä ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Toiminnan kehittäminen alueelle jatkuu YVA-menettelyn päättymisen jälkeen tarvittavilla lupa- ja kaavaprosesseilla. Arviointiselostus sekä yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä ja siihen sisältyvä yhteen veto annetuista lausunnoista ja mielipiteistä liitetään hankkeen lupahakemusasiakirjoihin.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on laadittu kattavasti ja siitä käy ilmi hankealueen nykytila ja arvioitavat vaikutukset.

Arviointiohjelman 3.3.3 Alueidenkäyttö -kohdassa tuodaan esille, että Kainuun maakuntaohjelma 2018–2021 (Kainuu-ohjelma) on hyväksytty maakuntavaltuustossa 18.12.2017. Kainuun liitto toteaa tarkennuksena, että Kainuussa on laadittu tämän jälkeen uusi Kainuu-ohjelma, joka on hyväksytty maakuntavaltuustossa 22.12.2021. Se sisältää maakuntastrategian 2040 sekä maakuntaohjelman 2022–2025.

Kainuussa on voimassa viisi maakuntakaavaa, joiden maakuntakaava-merkinnät ja -määräykset ohjaavat yksityiskohtaisempaa suunnittelua: Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun 1. vaihemaakuntakaava, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030. Muun muassa Kainuun maakuntakaavoituksessa annetut koko maakuntakaava-alueen käsittävät yleiset suunnittelumääräykset koskevat Pieni-Paljakan hankealuetta.

Arviointiohjelman 3.3.3 Alueidenkäyttö -kohdassa todetaan, että Kainuun voimassa olevassa maakuntakaavassa 2020 (kokonaismaakuntakaava) ei ole käsitelty tuulivoimaa asiakokonaisuutena eikä ole osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuvia alueita. Kainuun liitto toteaa, että Kainuussa on lainvoimainen tuulivoimamaakuntakaava, joka on hyväksytty maakuntavaltuustossa 30.11.2015 (16 §) ja vahvistettu ympäristöministeriössä 31.1.2017 (YM7/5222/2015). Voimassa olevassa tuulivoimamaakuntakaavassa annettu tuulivoimaloiden rakentamista käsittelevä yleinen suunnittelumääräys koskee koko maakuntakaava-aluetta, myös Pieni-Paljakan hankealuetta. Suunnittelumääräys on tarpeen huomioida hankkeen suunnittelussa ja arviointiohjelmassa:

"Maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimaloiden alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulivoimarakentamista, mikäli se ei ole merkityksellään seudullista.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa tuulivoimalat tulee sijoittaa luonnonsuojelualueiden, Natura 2000 -verkoston alueiden, vedenhankinnan kannalta tärkeiden pohjavesialueiden, harjajensuojeluohjelman alueiden, maakuntakaavan virkistysalueiden sekä valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen ulkopuolelle.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon ko. tuulivoimahankkeen sekä eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen ja kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varmistaa, ettei tuulivoimarakentamisesta aiheudu asutukselle merkittäviä melu- tai välkevaikutuksia.

Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon puolustusvoimien lakisääteisen aluevalvontatehtävän, lentoliikenteen, liikenneväylien sekä arkeologisen kulttuuriperinnön ja luonnonsuojelulla suojeltujen kohteiden edellyttämät rajoitteet tuulivoimarakentamiselle ja pyytää lausunnot asianomaisilta viranomaisilta."

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että Pieni-Paljakan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon muut lähialueelle suunnitellut tuulivoimahankkeet ja niiden yhteisvaikutukset voimassa

olevassa maakuntakaavassa annettujen yleisten suunnittelumääräysten mukaisesti.

Pieni-Paljakan hankealue sijaitsee Kainuun voimassa olevassa tuulivoimamaakuntakaavassa osoitettujen seudullisesti merkittävien tuulivoimaloiden alueiden ulkopuolella. Maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimaloiden alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulivoimarakentamista, mikäli se ei ole merkitykseltään seudullista. Seudullisesti merkittävällä tuulivoimaloden alueella tarkoitetaan lähtökohtaisesti vähintään kymmenen (10) teollisen kokoluokan voimalan muodostamaa aluetta. Maise-mallisesti herkillä Oulujärven ranta-alueella maakuntakaavaa edellyttävänä tuulivoimaloiden alueen rajana pidetään vähintään viittä (5) voimalaa, mikäli niiden muodostama alue sijaitsee kokonaan tai osittain alle kolmen (3) kilometrin etäisyydellä Oulujärvestä.

Kainuun maakuntavaltuusto on päättänyt 17.6.2019 kokouksessaan käynnistää vaihemaakuntakaavan laatimisen Kainuun voimassa olevan tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamiseksi. Uuden tuulivoimamaakuntakaavan tavoitevuosi on 2035 arviointiohjelmassa todetun 2030 sijaan. Arviointiohjelmassa kirjoitetusta poiketen tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamista koskevassa maakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu hankealueen koillispuolelle pääsähköjohdon yhteystarve 400 kV, ei ohjeellista pääsähköjohtoa.

Niin kuin arviointiohjelmassa on kirjoitettu (s. 51), hankealue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M) ja sillä sijaitsee luontomatkailun kehittämisalue (vihreä viiva) (Kainuun maakuntakaava 2020). Näihin Kainuun liitto ehdottaa arviointiohjelman täydennettäväksi merkintöjen sisällön ja suunnittelumääräykset seuraavasti:

- *"Merkinnällä M osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita.*

Suunnittelumääräys: Maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita voidaan käyttää alueen pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös erityislainsäädännön ohjaamana muihin tarkoituksiin, kuten luontais- tai muuhun elinkeinotoimintaan, turvetuotantoon, maa- ja kiviainesten ottoon, haja-asutusluonteeseen pysyvään ja loma-asumiseen sekä jokamiehen oikeuden rajoissa ulkoiluun ja retkeilyyn. Alueille voidaan perustaa yksityisiä suojelualueita. Ilman erityisiä perusteita hyviä ja yhtenäisiä peltoalueita ei tule ottaa taajama-toimintojen käyttöön. Maankäyttöä suunniteltaessa on tuettava metsätalousalueiden yhtenäisyyttä ja toimivuutta."

- *"Luontomatkailun kehittämisalue -maakuntakaavamerkinnällä (vihreä viiva) osoitetaan merkittäviä luontomatkailun kehittämisalueita, joihin kohdistuu vähintään maakunnallisesti tai seudullisesti tärkeitä luonnon virkistyskäytön tai luontomatkailun kehittämistarpeita ja kehittämisresurssien kohdentamista, luonnon monikäytön ja luonnonsuojelun yhteensovittamistarpeita, ulkoilu- ym. reitistöjen kehittämistarpeita, matkailuelinkeinojen maankäytöllisten edellytysten turvaamistarpeita sekä maa- ja metsätalouden edellytysten turvaamis- ja yhteensovittamistarpeita muun maankäytön kanssa.*

Suunnittelumääräys: Alueita kehitetään luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun kohdealueina. Luontomatkailua palvelevat rakenteet pyritään keskittämään näille alueille. Alueilla tulee varautua merkittäviin mat-

kailijamäärien kasvuun ja kansainväliseen yhteistyöhön. Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edistämiseen sekä luonnon- ja kulttuuriarvojen säilymiseen. Alueen toteuttaminen ei saa vaarantaa alueella sijaitsevan tai siihen rajoittuvan Natura -alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja. Metsätaloustalouteen tarkoitetuilla alueilla ei saa rajoittaa nykyisestä metsätalouden toimintaedellytyksiä."

Kainuun voimassa olevassa maakuntakaavassa 2020 on osoitettu pääsähköjohto 110 kV (musta viiva z-merkillä). YVA-ohjelmassa se on kirjoitettu Kainuun vaihemaakuntakaavaan 2030, joten tieto pääsähköjohtosta 110 kV on tarpeen siirtää Kainuun maakuntakaavan 2020 alaotsikon alle.

Arviointiohjelmassa todettujen maakuntakaavamerkintöjen ja -määräysten lisäksi Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030 on osoitettu luonnon-suojelualue (SL), kivikko (ge-3) ja Elinkeinoelämän kannalta erityisen merkittävä seututie tai pääkatu (st-e) hankealueen ympäristössä. Lisäksi Kainuun maakuntakaavassa 2020 on osoitettu arvokas harjualue hankealueen ympäristössä.

Arviointiohjelman 6.11 Porotalous kohdassa todetaan, että maakuntakaavassa Hallan paliskunta on osoitettu parhaaksi talvilaidunalueeksi sekä syyslaidunalueeksi ja alue on osana sekä kevät- että syyskiertoa. Kainuun liitto tarkentaa, että Kainuun voimassa olevassa vaihemaakuntakaavassa 2030 on osoitettu poronhoitoalueen raja ja poronhoidon kannalta tärkeitä kohteita tai aitoja. Vaihemaakuntakaavan 2030 maakuntakaavaselostuksen liitekartalla on esitetty poronhoidon kannalta tärkeät alueet (mm. talvi- ja kesälaidunalueet) Kainuun alueen paliskunnissa. Kartta on informatiivinen osa maakuntakaava-aineistoa, eikä kohteita ole osoitettu vaihemaakuntakaavakartalla erotusaitoja lukuun ottamatta.

Kainuun liitto toteaa, että luontomatkailun kehittämisalue on osoitettu Kainuun maakuntakaavassa 2020 arviointiohjelman 6.17-kohdassa (Elinolot, viihtyvyys ja terveys) todetun tuulivoimamaakuntakaavan sijasta.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa YVA-ohjelmasta."

5) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 1.3.2022 antaneet Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO TIESUUNNITELMASTA MAANTEIDEN 899 JA 8991 LIITTYMÄN PARANTAMINEN RAKENTAMALLA KIERTOLIITTYMÄ, SOTKAMO

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on pyytänyt Kainuun liiton lausuntoa tiesuunnitelmasta Maanteiden 899 (Pohjavaarantie) ja 8991 (Kuikkalammentie) liittymän parantaminen rakentamalla kiertoliittymä, Sotkamo.

Parantamishankkeen keskeisin tavoite on turvata ja parantaa kävelijöiden ja pyöräilijöiden sujuvia ja turvallisia kulkuyhteyksiä sekä alentaa Pohjavaarantien ajonopeuksia onnettomuusherällä liittymäalueella uu-

den kiertoliittymän ja siihen liittyvien kävely- ja pyöräilyväylien järjestelyjen sekä linja-autopysäkin siirron avulla. Tavoitteena on lisäksi parantaa joukkoliikenteen saavutettavuutta ja joukkoliikenteen käyttäjien liikenneturvallisuutta. Kiertoliittymän rakentaminen sisältyy Vuokatin liikennejärjestelmäsuunnitelman (2020) kehittämisohjelmaan. Hankkeen rakentamiskustannukset ovat yhteensä 695 900 € (lokakuu 2020, alv. 0 %, maanrakennuskustannusindeksi 101,8, 2015=100).

Tiesuunnitelma

Kainuun liitto esittää tiesuunnitelmaselostuksen (1.2T) kohdan 1.4 Maankäyttö ja kaavoitus kohdan ensimmäisen lauseen muuttamista seuraavaksi: Kainuussa on voimassa Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun 1. vaihemaakuntakaava 2025, Kainuun kaupanvaihemaakuntakaava 2030, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2030 ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030. Parantamishankkeen alueelle on osoitettu kaava-merkintöjä Kainuun maakuntakaavassa 2020 ja Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa tiesuunnitelmaan."

Lisätietoja lausunnosta nro 1 hallintojohtaja Paula Haloselta, puh. 044 410 0728 ja lausunnoista nro 2-5 suunnittelujohtaja Sanna Schroderukselta, puh. 044 710 0873 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee annetut lausunnot tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset

MH § 66

Kainuun liitossa on valmistunut seuraavat:

Kokouspöytäkirjat:

-

Viranhaltijapäätökset:

Ajalla 15.2. - 7.3.2022

Maakuntajohtaja Pentti Malinen:

- Kainuun liiton edustajien nimeäminen Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskusten maahanmuuttoasiain toimikuntaan kaudelle 2022-2024 (henkilöstöpäätös § 6)
- Kainuun liiton ja Kajaanin Haka ry:n yhteistyöstä sopiminen (muu päätös § 1)
- Kainuun liiton ja Ravirata Oy:n yhteistyö (muu päätös § 2)
- Kainuun liiton ja Kajaanin Palloilijat ry:n yhteistyöstä sopiminen (muu päätös § 3)

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas:

- Kainuun kulttuuriohjelman taitto digitaalisen julkaisu muotoon (hankintapäätös § 3)

Ao. päätökset on julkaistu Kainuun liiton verkkosivuilla kohdassa:

[Viranhaltijapäätökset:](#)

Lisätietoja hallintojohtaja Paula Haloselta, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää, ettei pöytäkirjoihin merkittyjä päätöksiä ja viranhaltijapäätöksiä oteta maakuntahallituksen käsiteltäväksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Viitoskäytävä - Kumppanuudella kehittyvä kasvuvyöhyke -hankkeen esittely

MH § 67

Maakunnan liikennejärjestelmän kehittämistoimia edistetään jatkuvalla liikennejärjestelmätyöllä ja edunvalvonnalla. Maakuntavaltuuston joulukuussa 2021 hyväksymän Kainuu-ohjelman tavoitteiden mukaan valtatie 5 ja Savon rata ovat yksi keskeisistä liikennejärjestelmän kehittämisen painopisteistä.

Kainuun liitto toimii partnerina vuonna 2021 käynnistyneessä Viitoskäytävä – Kumppanuudella kehittyvä kasvuvyöhyke -hankkeessa. Viitoskäytävän kasvuvyöhyke on Etelä-Savosta Kainuuseen ulottuva valtatie 5 ja Savon radan muodostama kehittämisvyöhyke sekä edelleen Kainuusta Pohjois-Pohjanmaan kautta Lapin Sodankylään jatkuva valtatie 5 vyöhyke. Kyseessä on 900 km pitkä kasvuvyöhyke, jonka edunvalvontaan ja maakunta- ja kuntarajat ylittävään aluekehittämiseen hanke on saanut työ- ja elinkeinoministeriön rahoituksen. Hanketta hallinnoi Pohjois-Savon liitto ja sen toteutusaika on 1.9.2021 – 31.12.2023.

Viitoskäytävän visiona on saavuttaa uusi, elinvoimainen ja menestyvä kasvuvyöhyke, joka lisää koko Suomen hyvinvointia. Vyöhykkeen kaupunkikeskustat, itäisen Suomen halkova matkailukohteiden ketju ja kestävä yhdyskuntakehitystä tukevat liikenne- ja viestintäpalvelut mahdollistavat monipaikkaisen ja sujuvan arjen, kehittyvän kestävä matkailun sekä uudet investoinnit ja työpaikat kyseisellä vyöhykkeellä. Hankkeen tavoitteena on nostaa Viitoskäytävä yhdeksi kansallisesti merkittävimmäksi kehittämis- ja kasvuvyöhykkeeksi.

Maakuntahallitukselle esitetään katsaus hankkeesta ja sen keskeisestä sisällöstä. Vastaava esittely on jo pidetty Pohjois-Savon liiton ja Etelä-Savon liiton maakuntahallituksille.

Lisätietoja asiasta antaa: hankejohtaja Riitta Forsten-Astikainen, Pohjois-Savon liitto, p. 044 714 2611, riitta.forsten-astikainen (at)pohjois-savo.fi sekä suunnittelujohtaja Sanna Schroderus, Kainuun liitto, p. 044 7100 873, etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee esittelyn tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Hankejohtaja Riitta Forsten-Astikainen Pohjois-Savon liitosta esitteli Viitoskäytävä -hanketta.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi

maakuntajohtajan ehdotuksen.

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus

MH § 68

Tässä asiakohdassa käsitellään Kainuun liiton omaan toimintaan liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä sekä Kainuun aluekehityksen tilannekuvaan liittyviä selvityksiä:

1) Venäjän ja Ukrainan sodan välittömät vaikutukset Kainuun liiton toimintaan. Maaliskuun ensimmäisen viikon aikana on keskeytetty käytännössä kaikki Venäjän suuntaan tapahtuva yhteistyö eri toimintatasoilla: CBC-ohjelmien osalta EU:n komission päätöksiin, Euregio Karelia -yhteistyön osalta Suomen jäsenmaakuntien (Euregio hallituksen) päätöksellä, Barentsin yhteistyön osalta UM:n linjauksin sekä Kostamus-yhteistyön osalta Kainuun liiton viraston ilmoituksella. Näihin liittyen on käyty po. osapuolten kesken tiiviitä keskusteluja. Yhteisiä kannanottoja on valmisteltu lisäksi mm. EU:n rahoitusohjelmien alasajon vaikutusten minimoiseksi ("CBC-ohjelmien jatko EU-maissa ja Norjassa"). Kainuun liiton kannalta oleellisia yhteislinjauksia ovat mm. Kuntaliiton 28.2.2022 kannanotto sekä Euroopan alue- ja paikallishallinnon yhteiskannanotto.

2) Venäjän ja Ukrainan tilanteen jatkovaikutukset ja niiden ennakointi Kainuun liitossa. Kainuun valmiusfoorumi kokoontuu 17.3.2022 käsittelemään Kainuun aluellisen (yhteisen) varautumisen ja ennakkoinnin näkökulmasta käynnissä olevaa kriisiä. Keskeisiä näkökulmia akuutin tilanteen lisäksi ovat pidemmän aikavälin toimenpiteet mm. huoltovarmuuden osalta. Kuntaliiton ohjeistus eli kirje "laajamittaiseen maahantuloon varautumisesta" on yksi ajankohtaisista aiheista.

3) Maakuntajohtajien viimeisin yhteiskokous 2.3.2022 (Jouni Ponnikas osallistunut).

4) Kainuun liitto järjestää aluemarkkinointiin liittyen "Brändi elvyttää kunnan" -webinaarin 29.3.2022. Kutsutaan kuntajohdon lisäksi laajemmin kuntien ja sidosryhmien viestintävastaavia ja Kainuun mainetiimi.

5) Muut mahdolliset ajankohtaiset asiat.

Lisätietoja maakuntajohtaja Pentti Maliselta, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja evästää tarvittaessa asioiden jatkovalmistelua.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Lisäksi maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaukseen lisättiin kohta 6), jossa maakuntahallitus päätti kannanotosta Ukrainan tilanteeseen. Kannanoton mukaan maakuntahallitus tuomitsi yksimielisesti ja selkeäsanaisesti Venäjän federaation hyökkäyssodan Ukrainaan sekä päätti avun antamisesta sodan uhreille.

Kannanotto kokonaisuudessaan liitetään tämän pöytäkirjan liitteeksi.

Liite nro: 1.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisu- vaatimus- viranomai- nen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. §:t 66 Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä Kainuun kunnan jäsenet. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään: Kainuun maakuntahallitus, Kainuun liitto, Kauppakatu 1, 87100 Kajaani (avoinna: ma-pe klo 8.00 - 15.00), sähköposti: kirjaamo@kainuunliitto.fi Kainuun liitto ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvasuudesta. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (Kuntalaki 134 §).
Oikaisu- vaatimusaika	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava Kainuun liiton kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. <i>Asianosaisen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluessa kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa, katsotaan asianosaisen saaneen tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. <i>Kunnan jäsenen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Oikaisu- vaatimuksen sisältö ja sen toimittami- nen	Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: – oikaisun vaatijan ja kirjelmän tekijän nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan oikaisua – se, millaista oikaisua vaaditaan – millä perusteella oikaisua vaaditaan. Oikaisuvaatimus on oikaisun vaatijan tai muun oikaisuvaatimuksen laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä (sähköistä allekirjoitusta ei vaadita).

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. §:t 56-65, 67-68 Seuraavista päätöksistä ei saa hakea muutosta valittamalla, oikaisuvaatimuksella tai hallintoriita-asiana, jos asia koskee virka- ja työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (KvesL 26 §). §:t
--------------------------------	---

Liitetään pöytäkirjaan

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella hallintovalituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saavat päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosaiset sekä Kainuun kuntien jäsenet. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että: 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusaika on 30 päivää. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksiannosta. Tiedoksiannosto katsotaan saapuneeksi perille 7 vuorokauden kuluessa sen lähettämisestä. §:t
	Valitusviranomainen: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 OULU Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtä väksi - muutosvaatimuksen perusteet Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Liitetään pöytäkirjaan

MUUTOKSENHAKUOSOITUS HANKINTAPÄÄTÖKSESTÄ

Oikaisuvaatimusohje

§:t _____

Oikaisuvaatimusoikeus	Yllämainittuihin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös kohdistuu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä Kainuun kuntien jäsenet. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä tarkoituksenmukaisuus- että laillisuusperusteella.
Oikaisuvaatimusviranomaisen	Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite: Kainuun maakuntahallitus Kainuun liitto, Kauppakatu 1, 87100 Kajaani Sähköposti: kirjaamo@kainuunliitto.fi
Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.
Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: - oikaisun vaatijan ja kirjelmän laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa - päätös, johon haetaan oikaisua - miltä osin päätökseen vaaditaan oikaisua ja oikaisu, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - oikaisuvaatimuksen perusteet. Oikaisuvaatimus on oikaisun vaatijan tai muun oikaisuvaatimuksen laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaisella ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä (sähköistä allekirjoitusta ei vaadita).
Lisätietoja	Ohjeet hakemusosoituksesta markkinaoikeudelle lähetetään asianosaiselle pöytäkirjanotteen mukana.
Muutoksenhakukielto	Koska ylläoleviin päätöksiin voidaan tehdä Kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, päätöksiin ei sa hakea muutosta valittamalla.